

Kursplan

för kurs på grundnivå

Specialpedagogiska perspektiv på små barns språk-, matematik- och kommunikationsutveckling i förskolan

15.0 Högskolepoäng

15.0 ECTS credits

Special educational perspective on language, mathematics and communication development in young pre-school children

Kurskod:	UQ02FL
Gäller från:	VT 2010
Fastställd:	2010-01-20
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som uppdragsutbildning inom Förskolelyftet.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av institutionsstyrelsen 2010-01-20.

Kursplanen är giltig fr.o.m. VT 2010.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Anställning som Förskollärare.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK01	Små barns språk, matematik och kommunikation i förskolan	15

Kursens innehåll

Kursen behandlar förskolebarns tal-, språk- och kommunikationsutveckling samt matematiska utveckling och de variationer som kan finnas i en barngrupp. Vidare belyses hur barns kommunikation, språk och begreppsbildning kan påverkas beroende på t. ex. olika funktionsnedsättning, neuropsykiatrisk problematik, kön samt språklig, social och kulturell bakgrund. Begreppen normalitet och avvikelse i förhållande till delaktighet och inkludering behandlas. Utifrån barns perspektiv diskuteras sociala relationer och samvaro i lek och kamratgrupper.

I kursen ingår att planera, genomföra, kartlägga och dokumentera språk- och matematikutvecklande verksamheter i förskolan. I kursen analyseras, på individ-, grupp- och organisationsnivå, möjligheter till och hinder för arbetet med alla barns språkliga och matematiska utveckling i förskoleverksamhet.

Kursdeltagarnas erfarenheter och dokumentation bildar en utgångspunkt för kursens deltagarorienterade och praktknära uppläggning.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna
- beskriva förskolebarns tal-, språk- och kommunikationsutveckling samt matematiska utveckling och variationer som kan finnas i en barngrupp beroende på t. ex. funktionsnedsättning, neuropsykiatrisk

problematik, kön samt språklig, social och kulturell bakgrund.

- kritiskt granska olika teorier och synsätt på barns tal-, språk- och kommunikationsförmåga samt matematisk förmåga,
- analysera situationer i en förskoleverksamhet med fokus på kommunikation, språk och matematik, genom tillämpning av specialpedagogiska teorier och erfarenhetsbaserad kunskap från pedagogiskt arbete med förskolebarn.
- utifrån olika teorier analysera och problematisera begreppen normalitet och avvikelse samt delaktighet i relation till verksamhetens mål,
- planera, genomföra, analysera, utvärdera och utveckla pedagogiskt arbete med fokus på delaktighet och aktivitet utifrån barns perspektiv.

Undervisning

Undervisningen, som sker i form av föreläsningar, seminarier och fältstudier, är delvis campusförlagd, delvis genomförs den via en webbplatsform.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras dels genom en skriftlig individuell uppgift, dels genom en muntlig redovisning. Den skriftliga uppgiften bedöms enligt en sjugradig betygsskala (A-F). Den muntliga redovisningen bedöms med godkänt (G) eller underkänt (U).

Betygsättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A= Utmärkt
B= Mycket bra
C= Bra
D= Tillfredsställande
E= Tillräckligt
Fx= Otillräckligt
F= Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få godkänt betyg på kursen krävs lägst betyget E på den individuella skriftliga uppgiften. Dessutom krävs betyget godkänt (G) på den muntliga examinationen samt att samtliga i kursen ingående kursuppgifter, dvs. fältuppgifter, sammanfattningar och egna reflektioner, är genomförda.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov har rätt att genomföra fyra ytterligare prov så länge kursen ges, för att uppnå betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomföra förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en examinator har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Kurslitteratur

Börjesson, Mats & Palmblad, Eva (2003). *I problembarnens tid. Förnuftets moraliska ordning*. Stockholm: Carlssons bokförlag. (269 s.)

Doverborg, Elisabet & Emanuelsson, Göran (2006). *Små barns matematik: erfarenheter från ett pilotprojekt med barn 1-5 år och deras lärare*. Nationalt Centrum för matematik. Göteborgs universitet. (190 s.)

Doverborg, E. & Pramling, I. (2000). *Att förstå barns tankar*. Stockholm: Liber. (88 s.)

Engdahl, Ingrid (2007). *Med barnens röst: Ettåringar berättar om sin förskola*. Stockholm: Institutionen för individ, omvärld och lärande. Lärarhögskolan i Stockholm. (111 s.)

Fleischer A.V. & Merland, J. (2007). *Exekutiva svårigheter hos barn. Bedömning och praktiska åtgärder*. Lund: Studentlitteratur (107 s.)

- Frykhammar, Elisabeth (2001). *Att lära tillsammans med varandra: Deltagarorienterad forskning i förskolan*. Uppsala: Pedagogiska institutionen. (172 s).
- Hagtved, B. (2004). *Språkstimulering. Del 1 Tal och skrift i förskoleåldern*. Stockholm: Natur och Kultur. (195 s).
- Halldén, Gunilla (2003). Barns perspektiv som ideologiskt och/eller metodologiskt begrepp. *Pedagogisk forskning* (8), 12-23.
- Markström, Ann-Marie & Halldén, Gunilla (2009). Childrens Strategies for Agency in Preschool. *Children society*, 2009, (23), 2
- Nilholm, Claes (2007). *Perspektiv på specialpedagogik*. Lund: Studentlitteratur. (130 s).
- Pramling Samuelsson (2008). *Konsten att lära barn estetik. En utvecklingspedagogisk studie av barns kunnande inom musik, poesi och dans*. Stockholm: Nordstedts akademiska förlag. (160 s).
- Snow, Catherine E. m fl (1998) (Ed.). Preventing reading Difficulties in Young Children. National Academy of Sciences □ National Research Council, Washington D. *Commission on Behavioral and Social Science and Education*. (elektronisk resurs, valda delar) (445 s).
http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2sql/content_storage_01/0000019b/80/15/38/c8.pdf
- Westerlund, Monica. (2009). *Barn i början*. Stockholm: Natur och kultur. (192 s).
- Arbetsmaterial**
- Läroplan för förskolan, Lpfö 98*. Stockholm: Utbildningsdepartementet. (18 s).
- Regeringskansliet. (2006). *Mänskliga rättigheter. Konventionen om barns rättigheter*. Stockholm: UD-PIK-INFO.
- Svenska Uneskorådet 2 (2006). *Salamanca deklARATIONEN och Salamanca + 10*. Svenska Uneskorådets skriftserie. (62 s). (pdf-fil)